

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2017. ГОДИНУ

Број: 01-07-16-1- 529/18

Сарајево, јул 2018. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	УВОД	7
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА	7
2.1	Реализоване препоруке	7
2.2	Препоруке чија је реализација у току	8
2.3	Нереализоване препоруке	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	8
3.1	Организација и руковођење	9
3.2	Финансијско управљање и контрола	10
3.3	Интерна ревизија	10
4.	БУЏЕТ	10
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	11
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	11
5.1.1	Бруто плате	12
5.1.2	Накнаде за пријевоз на посао и с посла	13
5.1.3	Накнаде скупштинским посланицима	13
5.1.4	Путни трошкови	13
5.1.5	Трошкови употребе возила	14
5.1.6	Уговорене услуге	15
5.2.	Биланс стања	16
5.3.	Преглед динамике упошљавања	17
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	18
7.	ОСТАЛО	21
8.	КОМЕНТАРИ	25
	ПРИЛОЗИ	25

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламентарна скупштина)** за 2017. годину који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Парламентарне скупштине** одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји **Парламентарне скупштине** не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Парламентарне скупштине** приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2017. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Парламентарне скупштине** за 2017. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се **Парламентарна скупштина** руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Парламентарне скупштине** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање **Парламентарне скупштине**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Парламентарне скупштине** за 2017. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулиране.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености скрећемо пажњу на следеће:

- издатке за накнаде скупштинским заступницима (паушал), трошкови употребе службених возила са аспекта транспарентног и рационалног трошења јавних средстава (тачке 5.1.3., 5.1.5. Извјештаја)
- средства клубова – и даље није обезбјеђена транспарентност намјенске потрошње средстава клубова (тачка 7.1. Извјештаја).

Сарајево, 25.07.2018. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену објективности и истинитости финансијских извјештаја и оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Одлука о начину обрачуна плата и осталих материјалних права посланика и делегата у Парламентарној скупштини БиХ из октобра 2010. године бр. 03/5-50-1-11-38-3/10
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама и процедурама Парламентарне скупштине БиХ, број: 03-02-4-512/17, од 18.4.2017.
- Правилник о међународним активностима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, број: 01/7,02/3-50-1-17-4-20/06, од 26.7.2006., и Одлука, број: 03/5-50-1-17-20,9/08, од 22.1.2009., о измјенама Правилника о међународним активностима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, број: 01/7,02/3-50-1-17-4-20/06, од 26.7.2006.
- Правилник о кориштењу службених возила Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине број: 03/5-02-4-2421-2/16 од 13. 6. 2017 године;
- Правилник о репрезентацији у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине број: 03-02-4-2422/16 од 8. 3. 2017. године;
- Правилник о кориштењу телефона у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине број: 03-02-4-2423/16 од 8. 3. 2017. године.
- Закон о финансирању политичких странака (Службени гласник БиХ број 95/2012 од 27.11.2012. године
- Одлука о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ од 30.5.2013. године бр. 03/5-50-14-

11-14-5/13.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. УВОД

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине установљена је Уставом БиХ.

Ово највише законодавно тијело Босне и Херцеговине састоји се од двају домова – Представничког дома и Дома народа, а све законодавне одлуке доносе се усвајањем у оба дома Парламентарне скупштине БиХ. Дом народа састоји се од 15 делегата, од којих су двије трећине из Федерације БиХ и једна трећина из Републике Српске. Представнички дом састоји се од 42 члана, од којих се двије трећине бирају са територије Федерације БиХ, а једна трећина са територије Републике Српске.

Мандат изабраних чланова Парламентарне скупштине до 2002. био је двије године, а након избора 2002. они се бирају и делегирају на мандат од четири године.

Парламентарна скупштина БиХ доноси законе, одобрава буџет и одлучује о изворима и износу прихода за финансирање институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, потврђује именовање предсједавајућег и чланова Савјета министара, даје сагласност за ратифицирање међународних уговора и одлучује о другим питањима, неопходним за примјену њених овласти или додијељених споразумом ентитета.

Сједиште Парламентарне скупштине БиХ је у Сарајеву, Трг БиХ 1.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ (у даљњем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је финансијску ревизију Парламентарне скупштине за 2016. годину о чему је сачињен Извјештај о ревизији те изразила позитивно мишљење на финансијске извјештаје Парламентарне скупштине и усклађеност пословања са скретањем пажње на издатке за накнаде скупштинским посланицима (паушал), путне трошкове и трошкове репрезентације са аспекта транспарентног и рационалног трошења јавних средстава те начина трошења средстава клубова – правдања и документирања намјенске потрошње.

Парламентарној скупштини су предложене препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапјеђењу пословања и отклањању неправилности у даљњем пословању. Парламентарна скупштина је доставила одговор Канцеларији за ревизију у складу са чланом 16. став 3. Закона о ревизији институција БиХ.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука даних у Извјештају о ревизији за 2016. годину.

2.1 Реализоване препоруке

- Процес финансијског управљања и контроле је успостављен и документиран.
- Настављен је развој интерне ревизије у складу са Законом о интерној ревизији и стандардима интерне ревизије.

2.2 Препоруке чија је реализација у току

- Извршена је рационализација путних трошкова, али смо и даље уочили одређене недостатке по питању обрачуна и правдања путних трошкова.
- Приликом обављања пописа имовине уочена су унапрјеђења, али још увијек није обезбијеђено правовремено евидентирање промјена везаних за стална средства.
- Систем интерних контрола у домени јавних набавки је дијелом побољшан доношењем Правилника о јавним набавкама половицом 2017. године, а ефекте истог ћемо у потпуности сагледати у наредној години.
- Правила и процедуре потрошње и понашања још увијек нису у потпуности креирана на јасан и недвосмислен начин.
- Средства за рад клубова – иако су у новембру 2016. године донесене одговарајуће процедуре, поново смо уочили пропусте и недостатке из претходних година, у првом реду када је у питању правдајућа документација за доказивање намјенске потрошње.

2.3 Нереализоване препоруке

- Плате, накнаде и остала материјална права посланика и делегата и даље су регулисана интерним актима, а не законом, којим би се регулисала сва права и обавезе посланика и делегата, а што је дугогодишња препорука ревизије.
- Парламентарна скупштина је и у текућој години наставила са ангажовањем спољних сарадника по уговору о дјелу те и даље нису досљедно и транспарентно примјењивани закони који регулишу подручје упошљавања.
- Интерним актима поновно није прецизирано што се подразумева под обављањем посланичке и делегатске дужности (паушал).
- Систем интерних контрола употребе службених аутомобила и даље је незадовољавајући, а посебно се истиче неуредност евиденција о кориштењу службених аутомобила.
- За трошкове репрезентације се и даље не наводе увијек повод и сврха трошка, што је посебно случај код интерне репрезентације.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Парламентарна скупштина је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима. Током ревизије уочили смо како је све израженији проблем регулисања рада и функционисања оба дома Парламентарне скупштине, укључујући дефинисање права и обавеза посланика и делегата у ситуацијама које нису предвиђене или нису јасно дефинисане у интерним актима Парламентарне скупштине. Напомињемо како је Парламентарна скупштина, у току 2017., уочила и препознала овај проблем, те је била формирана заједничка комисија оба дома Парламентарне скупштине с циљем да се измјене пословници обају домовна. Међутим, у годину дана није дошло до никаквих промјена и рјешења, те су још увијек на снази постојећи пословници (Пословник Дома народа Парламентарне скупштине БиХ и Пословник Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ). Узроци неефикасности

комисије су многоструки: од проблема сазивања сједница, незаинтересованости па све до недостатака политичке воље за рјешавањем овог проблема и постављене задаће. С обзиром да права и обавезе посланика у Парламентарној скупштини нису регулисане законским рјешењем, што је препорука коју ревизија понавља већ више година, сматрамо потребним на јаснији, прецизнији и свеобухватан начин уредити сва подручја рада и дјеловања Парламентарне скупштине, укључујући права и обавезе посланика и делегата кроз пословнике обају домова Парламентарне скупштине (досадашњи пословници на доста оскудан начин регулишу права и обавезе посланика и делегата).

Надаље, учили смо и како су се током године одвијале активности на изради новог Правилника о међународним активностима Парламентарне скупштине (правилником се углавном регулишу планирање међународних активности, облици међународне сарадње, остваривање/реализација међународне сарадње, службена путовања чланова Парламентарне скупштине БиХ итд.). Ове активности нису резултирале усвајањем новог правилника, којим би се отклониле до сада уочене недоречености, двојбе и непрецизности те увела побољшања и дошло до квалитетнијих рјешења. Све наведено нам говори како је потребно уложити додатне напоре у циљу регулисања функционисања парламентарног живота на далеко ефикаснији и учинковитији начин.

Ревизија ова питања наводи и анализира искључиво с аспекта рефлектовања споменутих активности на финансијско пословање Парламентарне скупштине, а ни у ком случају не улази у оквире било какве политичке борбе и дјеловања. Намјера ревизије није тумачити и оцјењивати право на различите облике политичке борбе него указати на потребу дефинисања правила и процедура како би све финансијске трансакције имале јасно упориште у прописаним правилима. Постојеће стање има за посљедицу могуће неоправдано и неефикасно кориштење јавних средства пореских обвезника.

Руководство Парламентарне скупштине треба изнаћи одговарајућа рјешења за регулисање активности посланика и делегата које изазивају одређене двојбе у погледу њиховог третирања са финансијског аспекта те иста преточити у писана правила и процедуре (доношење пословника и правилника у што скорије вријеме), користећи досадашња властита искуства и примјере добре праксе.

3.1 Организација и руковођење

Домови Парламентарне скупштине БиХ обављају законодавну, информативну и надзорну активност те регулишу унутрашњу организацију и начин свог рада.

Парламентарна скупштина има Секретаријат који обавља послове за потребе Парламентарне скупштине који произлазе из Устава БиХ, закона, пословника, закључака, смјерница, програма рада и других аката домова Парламентарне скупштине. Радом Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ управља Колегијум Секретаријата којег чине: секретар Представничког дома, секретар Дома народа и секретар Заједничке службе. Секретаријат Парламентарне скупштине БиХ обавља стручне, административно-техничке, организацијске, финансијске, информативне, консултантске и друге послове за потребе Парламентарне скупштине БиХ. Послови и задаци Секретаријата обављају се унутар сљедећих служби: Стручна служба Представничког дома; Стручна служба Дома народа и Заједничка служба. У оквиру служби успостављају се организацијске јединице, и то: кабинети секретара; канцеларије и сектори. Радом Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ

управља Колегијум Секретаријата којег чине: секретар Представничког дома, секретар Дома народа и секретар Заједничке службе.

Унутрашња организација Парламентарне скупштине дефинисана је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Секретаријату Парламентарне скупштине БиХ према којем је од систематизованих 217 радних мјеста у 2017. години било попуњено 171 радно мјесто.

Анализирајући унутрашњу организацију Парламентарне скупштине уочили смо честу појаву флукуације упослених у Сектору за финансије, првенствено на позицији руководиоца Сектора.

3.2 Финансијско управљање и контрола

Парламентарна скупштина је имплементирала систем финансијског управљања према Закону о финансирању институција БиХ и подзаконским актима. Сачињен је Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2017. годину. Описани су пословни процеси и израђена Мапа пословних процеса, као и Образац за утврђивање и процјену ризика. Парламентарна скупштина је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2017. годину и доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

3.3 Интерна ревизија

Према критеријумима утврђеним у Закону о интерној ревизији институција БиХ¹ и Одлуци о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ², Парламентарна скупштина је успоставила јединицу интерне ревизије у свом саставу. Такође, према Закону о интерној ревизији институција БиХ, Парламентарна скупштина је надлежна за провођење интерне ревизије код седам институција БиХ (Централна изборна комисија БиХ, Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције, Канцеларија за разматрање жалби, Институција омбудсмена за људска права БиХ, Службени гласник БиХ, Агенција за заштиту личних података и Парламентарна скупштина БиХ), на бази приоритета који се утврђује процјеном ризика код наведених институција. Током 2017. у Парламентарној скупштини је извршена једна накнадна ревизија на тему сталних средстава.

Препорука

Потребно је наставити са јачањем и развојем интерне ревизије, имајући у виду значајност институције и висину буџетских средстава која се троше. Надаље, потребно је посветити дужну пажњу извјештајима интерне ревизије и благовремено предузимати мјере на реализацији препорука.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину³, Парламентарној скупштини су одобрена средства у износу од **16.041000 КМ** што је за 24.000 КМ више односу на претходну годину. Одобрени износ односи се на: непосредну потрошњу у износу од 14.733.055 КМ, клубове посланика и делегата у износу од 950.000 КМ, Савјет националних мањина 173.450 КМ, Независни одбор полицијских структура у БиХ у износу од 128.500 КМ,

Независна комисија за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштивање људских права особа над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао Суд БиХ у износу од 56.000 КМ. Буџет је коригован за износ донације за финансирање трошкова правног савјетника DCAF-а за 42.137,87 КМ (неустрошена средства пренесена из прошле године 9.137,87 и донација у 2017. години у износу од 33.001,00 КМ) и по основу осталих прихода у износу од 2.347,00 КМ.

Извршење буџета Парламентарне скупштине БиХ на 31.12.2017. године износи 14.961.966 КМ што представља извршење од 93 % у односу на одобрени буџет и 99,5% у односу на извршење за исто раздобље прошле године.

У Табели 1. приказан је преглед одобреног и извршеног буџета.

Табела 1.
КМ

Износи у

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
<i>Непосредна потрошња</i>	14.733.050	0	14.733.050	13.713.443	93
<i>Клубови посланика и дел.</i>	950.000	0	950.000	937.528	98
<i>Савјет национал. мањина</i>	173.450	0	173.450	127.960	74
<i>Незав. одб. пол. стр.</i>	128.500	0	128.500	111.293	87
<i>Незав. комисија за праћење услова бор.</i>	56.000	0	56.000	37.632	67
<i>Текући грантови</i>	0	0	0	0	0
<i>Вишегодишња капитална улагања</i>	0	0	0	0	0
<i>Новчане донације</i>	0	42.139	42.139	34.141	81
Укупно:	16.041.000	42.139	16.083.139	14.961.996	93

Парламентарна скупштина није вршила реструктурисање расхода за 2017. годину.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

На основу Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ, сачињен је годишњи финансијски извјештај за 2017. годину и достављен надлежним институцијама у утврђеним роковима. Парламентарна скупштина је на својој веб страници објавила финансијске извјештаје, како је то прописано Правилником о финансијском извјештавању институција. Напомињемо како, за вријеме трајања ревизије, још увијек није било сачињен комплетан извјештај о раду Парламентарне скупштине за 2017. годину.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

Укупно извршени расходи Парламентарне скупштине за период 01.01. – 31.12.2017. године износили су **14.961.996 КМ** или 93% у односу на укупно расположива средства. Текући издаци у 2017. години износили су 14.528.708 КМ, капитални издаци су износили 399.147 КМ и новчане донације у износу од 34.141 КМ. Анализом појединих буџетских позиција уочили смо како су извршења истих мања у односу на одобрени буџет. Буџетске позиције гдје су уочена мања извршења у односу на план су: позиција путних трошкова за коју је планиран износ од 971.000 КМ, а извршење је износило 744.197 КМ или 77% у односу на план, позиција телефонских и поштанских услуга, за коју је планирано 202.000 КМ, а извршено 131.752 или 65% у односу на планирани износ, издаци за услуге пријевоза и горива са планираних 100.000 КМ, а извршених 58.814 КМ или 59% у односу на планирано.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

Ревидирањем значајнијих категорија расхода – трошкова, уочили смо одређене пропусте и недостатке, посебно у систему интерних контрола који регулише буџетску потрошњу. Посебну пажњу смо обратили на категорије ризичних расхода/трошкова јавне потрошње. У тексту који слиједи детаљније разматрамо уочене недостатке и пропусте за поједине, значајније категорије буџетских трошкова у Парламентарној скупштини.

5.1.1 Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2017. године исказане су у износу од 9.813.410 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 5.717.486 КМ, а порези и доприноси 4.095.924 КМ. У односу на 2016. годину, извршење је веће за 30.305 КМ. Одлуком о начину обрачуна плата и осталих материјалних права посланика и делегата у Парламентарној скупштини БиХ број 03/5-50-1-11-383/10 од 29.10.2010. године, утврђен је начин обрачуна плата, износ плата и друга материјална права посланика и делегата у Парламентарној скупштини БиХ, укључујући и накнаде за одвојен живот, топли оброк, трошкове пријевоза на посао и с посла, годишњи одмор, отпремнину, случај смрти, боловање и друго. Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ и Законом о раду утврђен је начин обрачуна плата државних службеника и запосленика.

Парламентарна скупштина је на 31.12.2017. године имала 223 запослена, од чега 51 посланика и делегата (14 делегата у Дому народа, 37 посланика у Представничком дому), док 6 посланика и делегата (1 делегат и 5 посланика) остварује право на разлику плате и нису укључени у наведени број. Преосталих 172 запослена су државни службеници и запосленици у Парламентарној скупштини.

Када је у питању регулисање плата и свих других материјалних права посланика и делегата, Канцеларија за ревизију и даље сматра како је неопходно сва права и обавезе регулисати кроз законска рјешења којим би се обухватиле и уважиле све специфичности Парламентарне скупштине (уградити примјере добре праксе из земаља високе демократије), а не интерним актима као до сада, све у циљу транспарентног и законитог уређивања ове врло значајне и осјетљиве категорије трошења јавних средстава.

Препорука:

Уважавајући све специфичности Парламентарне скупштине БиХ, и даље

сматрамо како је наведене интерне акте потребно уградити у законске одредбе, у циљу транспарентног уређења категорије обрачуна плата и осталих материјалних права посланика и делегата.

5.1.2 Накнаде за пријевоз на посао и с посла

Одлуком о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за пријевоз на посао и пријевоз с посла у институцијама БиХ од 24.08.2017. године регулисана је висина, начин и поступак остваривања права упослених у институцијама БиХ на накнаду за пријевоз на посао и с посла. Одлуком је предвиђено да се иста почне примјењивати од октобра 2017. године. Парламентарна скупштина БиХ наведену Одлуку примјењује од децембра, јер неки од упослених нису правовремено доставили сву потребну документацију.

Чланом (5), став (4) Одлуке дефинисана је удаљеност мјеста рада од мјеста пребивалишта на начин да се користи најкраћа прометна путна комуникација на наведеној релацији. Увидом у одређени број рјешења утврдили смо да се Одлука не примјењује досљедно, што за посљедицу може произвести веће трошкове пријевоза.

Препорука:

Парламент је дужан Одлуку о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за пријевоз на посао и пријевоз с посла у институцијама БиХ досљедно примјењивати у свим сегментима.

5.1.3 Накнаде скупштинским посланицима

Одлуком о начину обрачуна плата и осталих материјалних права посланика и делегата у Парламентарној скупштини БиХ број: 03/5-50-1-11-383/10 од 29.10.2010. године није јасно и прецизно регулисано питање предметне накнаде - мјесечног паушала. Према наведеној Одлуци, посланику и делегату за обављање посланичке и делегатске дужности припада право на мјесечни паушал, без обзира на радно-правни статус. Висина паушала се утврђује множењем основице плате (475,69 КМ) с коефицијентом 1,50 што, на мјесечном нивоу, износи 713.54 КМ. Накнада се у пуном износу исплаћује за сваки мјесец. С 31.12.2017. године, укупно исплаћене накнаде скупштинским посланицима износе 488.061 КМ.

Препорука:

Поновно указујемо на потребу прецизнијег дефинисања суштине и намјене ове врсте накнаде.

5.1.4 Путни трошкови

Укупни трошкови службених путовања у 2017. години износили су 718.527 КМ (непосредна потрошња), од чега се на службена путовања у земљи односи 160.855 КМ, док се износ од 557.672 КМ односи на трошкове путовања насталих у иностранству. У односу на прошлу годину, трошкови службених путовања мањи су за 15% или 130.942 КМ. Путовања у земљи претежно су реализована у сврху долазака посланика и делегата на сједнице оба дома Парламентарне скупштине. Путовања у иностранство, која чине скоро 80% укупних трошкова службених путовања, се највећим дијелом односе на присуство посланика и делегата међународним конференцијама, стална судјеловања на регионалном засједању Парламентарне

скупштине Франкофоније за регију Европа, активности чланова делегација Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној скупштини процеса сарадње у Југоисточној Европи (PSSECP), судјеловања на Парламентарној скупштини НАТО-а, итд.

Ревидирањем путних трошкова уочили смо сљедеће пропусте и недостатке: непостојање квалитетног плана путовања са анализама оправданости, недостатак пратеће документације из које би се утврдили сви потребни елементи за обрачун и оправданости трошка (позиви, агенде, тко сноси трошкове, итд.), неправовремено правдање путних налога. Надаље, примијетили смо да корисници службених путовања не попуњавају путне налоге, већ се само потпишу на путни налог који је обрачунао референт за обрачун плата и накнада, што би убудуће требало избјегавати.

Препорука:

Потребно је додатно унаприједити суштинску контролу правдајуће документације уз путне налоге у иностранству, а све у циљу намјенске и рационалне потрошње буџетских средстава. Надаље, потребно је радити на успостављању механизма/система контроле оправданости и ефеката службених путовања.

5.1.5 Трошкови употребе возила

Издаци за употребу возила у 2017. години износили су 123.188 КМ и манији су у односу на прошлу годину за 2.456 КМ. Значајнији износи односе се на издатке за гориво (57.159 КМ), за поправак и одржавање возила (41.079 КМ).

Парламентарна скупштина располаже са 15 возила, до осам година старости. Сва возила су каско осигурана. Анализом Правилника о кориштењу службених возила Парламентарне скупштине и остварених трошкова за одржавање истих, утврдили смо сљедеће: интерне евиденције о трошковима употребе возила нису у цијелости ажурне, поуздане и сврсисходне (код појединих налога за употребу возила не попуњавају се све рубрике, број пријеђених километара, вријеме поласка и доласка, код евиденције утршка горива и мазива не наводи се број рачуна, не постоји контрола евиденције о набави и замјени аутогума, не води се особни картон возила итд.). Надаље у појединим случајевима, на путним налозима у земљи, евидентиране су прилично велике удаљености између градова, које према мјерљивим показатељима нису валидне, непримјерено великих износа "локо" вожње у путним налозима итд.

Непоуздане и неажурне евиденције о трошковима употребе службених возила повећавају ризик од неконтролисане потрошње средстава одобрених за употребу службених возила те се за дио трошкова не може потврдити јесу ли потрошени намјенски.

Извјештај интерне ревизије Парламента из 2018. године о систему управљања службеним возилима наводи сличне или идентичне проблеме те сматрамо како би требало приступити реализацији датих препорука у што скорије вријеме.

Препорука:

Поново указујемо на потребу унапрјеђења интерних контрола употребе возила, а које ће обезбиједити цјеловито, уредно и досљедно вођење свих потребних евиденција о кориштењу возила, које представљају основу за праћење и контролу трошкова те потврду намјенског кориштења возила.

5.1.6 Уговорене услуге

Уговорене услуге: Издаци за уговорене услуге остварени су у износу од 841.166 КМ и односе се на непосредну потрошњу. Значајнији износи се односе на издатке за обављање функције посланика и делегата (328.602 КМ), услуге репрезентације (84.316 КМ), угоститељске услуге и услуге смјештаја (67.602 КМ) и уговоре о дјелу (67.151 КМ).

Уговори о дјелу: Укупни издаци настали на основу говора о дјелу евидентирани су у износу од 67.151 КМ (непосредна потрошња) и већи су у односу на претходну годину за 5.814 КМ или 9%. Значајнији уговори везани су за ангажман савјетника председавајућег Представничког дома (25.687 КМ), осам возача (19.820 КМ), стручног савјетника у Сектору за финансије (10.182 КМ) и курира (10.182 КМ).

Увидом у документацију особа ангажованих по уговорима о дјелу, констатовали смо да ангажман особе на мјесту савјетника председавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине није одговарајући, јер је ово радно мјесто систематизовано Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста. Ангажовање особа темељем уговора о дјелу је примјерено у изнимним ситуацијама, ради извршавања конкретних задатака и сл.

Стручни савјетник у Сектору за финансије је ангажован на основу уговора о раду на одређено вријеме. Напомињемо како је ова особа, након пензионисања на радном мјесту главног књиговође у Парламентарној скупштини у 2017. години наставила свој ангажман на истом радном мјесту, али по уговору о дјелу. Ангажман ове особе је настављен и у 2018. години, темељем уговора о раду на одређено вријеме од три мјесеца.

Ангажовање по уговору о дјелу и уговору о раду на одређено вријеме након што су испуњени услови за пензионисање сматрамо непримјереним, узимајући у обзир да се ради о јавној институцији која се финансира јавним средствима, као и ситуацију на тржишту рада у земљи.

Препорука:

Уговоре о дјелу треба закључивати само у изузетним случајевима и то за послове који су привременог карактера и који нису предвиђени Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у институцији.

Услуге репрезентације: Укупно реализирани трошкови репрезентације са 31.12.2017. године износе 130.863 КМ. Од тога, издаци за непосредну потрошњу износе 84.316 КМ, а 46.547 КМ односи се на клубове. Интерним правилником, усвојеним у текућој години, регулисано је право на кориштење средстава репрезентације (интерне и екстерне), максималан мјесечни износ средстава итд.

Интерна репрезентација подразумијева конзумацију јела и пића у просторијама Службе за заједничке послове институција БиХ приликом обављања редовних

активности. *Екстерна репрезентација* се користи у сврху обављања међународних активности Парламента, када су у улози домаћина, односно организатора догађаја.

Увидом у поједине рачуне средстава интерне репрезентације поновно се нисмо увјерили да су корисници користили услуге хране и пиће у оквиру дозвољених лимита са јасним поводом и образложењима настанка трошка, што у питање доводи саму сврху репрезентације и стварну намјену одобрених средстава.

Препорука:

Кориштење средстава репрезентације треба имати своју сврху и циљ због којих су и одобрена те је потребно обезбиједити додатну пратећу документацију којом би се доказала намјенска потрошња и транспарентност кориштења средстава у ове намјене.

5.2. Биланс стања

Укупна актива Парламентарне скупштине исказана је у износу од 12.190.334 КМ, а састоји од новчаних средстава (11.257 КМ), краткорочних потраживања (10.348 КМ) и неотписане вриједности сталних средстава (12.179.077 КМ). Потраживања се односе на рефундацију накнада за боловање. Финансијски значајније ставке сталних средстава су: средства у припреми (10.731.048 КМ), компјутерска опрема (1.695.097 КМ), електроничка опрема (1.141.162 КМ), моторна возила (953.467 КМ), софтвери (926.798 КМ) и опрема за пријенос података и гласа (858.280 КМ).

Пасива Парламентарне скупштине укупно износи 13.867.628 КМ, а чине је: краткорочне текуће обавезе (318.001 КМ), обавезе према запосленима (957.691 КМ), краткорочна разграничења (1.688.551 КМ) те извори средстава (12.179.077 КМ). Обавезе према запосленима се односе на обавезе за бруто плату за децембар 2017. године које су измирене почетком 2018. године.

У Табели 2. приказана је структура средстава и обавеза Парламентарне скупштине.

Табела 2.
КМ

Износи у

Опис	Салдо 31.12.2016	Салдо 31.12.2017	Индекс 3/2
1	2	3	4
Готовина, краткорочна потраживања и залихе	8.942	11.257	126
Стална средства	12.435.689	12.179.077	98
Укупно актива:	12.444.631	12.190.334	98
Краткорочне обавезе и разграничења	1.550.179	1.688.551	109
Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	0
Извори средстава	12.435.689	12.179.077	98
Укупно пасива:	13.985.868	13.867.628	99

Биланца стања приказана је у Табели II у прилогу извјештаја.

Попис имовине: Парламентарна скупштина је извршила попис имовине,

Извјештај о обављеној финансијској ревизији Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за 2017. годину

потраживања и обавеза на 31.12.2017. године. Пописом нису констатоване разлике између стварног и књиговодственог стања. Када је ријеч о интерним контролама у процесима управљања и располагања сталним средствима, напомињемо да се подаци о сталним средствима по категоријама и шифрарнику уносе у помоћну књигу, на основу које се генеришу инвентурне листе за попис имовине. Промјене у помоћној књизи требају бити ажурно евидентирани, а у циљу поузданог и тачног финансијског извјештавања. У поступку ревизије је констатовано да интерним актима нису прецизно дефинисани поступци колања документације везани за промјене на сталним средствима. Наведено има за посљедицу да нису обезбијеђене поуздане и потпуне евиденције задужења и раздужења сталних средстава (рачунари, лаптопи, таблети и сл.), а што може имати за посљедицу евентуално ненамјенско кориштење и неоправдане губитке опреме.

Препорука

Потребно је да Парламентарна скупштина интерним актима дефинише поступке и носиоце активности у процесима управљања и располагања имовином.

Средства у припреми: У пословним књигама на 31.12.2017. године исказано је стање средстава у припреми у износу од 10.731.048 КМ које се односи на припрему и изградњу зграде (7.148.267 КМ) и припрему и изградњу трга испред зграде Парламентарне скупштине (3.582.781 КМ).

Канцеларија за ревизију институција БиХ је у Извјештају о извршењу буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину указала на потребу рјешавања питања усклађивања евиденција по предметном питању између Парламентарне скупштине и Службе за заједничке послове институција БиХ. Министарство финансија и трезора БиХ је у новембру 2017. године упутило акт Парламентарној скупштини у коме је, између осталог, наведено да је износ од 10,73 милиона КМ, исказан у билансу Парламентарне скупштине за 2010. годину, а да је Служба за заједничке послове институција БиХ предметну зграду укњижила у децембру 2012. године. Стога, наведене институције требају размијенити информације по питању временског интервала улагања у зграду и процјене вриједности зграде, односно провјерити је ли одговарајућа процјена уобзирала наведена улагања. Препоручена размјена информација треба бити темељ за тачно евидентирање сталних средстава, а самим тим и тачно извјештавање о стању сталних средстава у финансијским извјештајима. Овом приликом напомињемо да је, осим рјешавања питања тачног евидентирања вриједности имовине, потребно размотрити и питање власништва над зградом у складу са релевантним прописима.

Препорука

Парламентарна скупштина треба, у сарадњи са релевантним институцијама, размотрити питање власништва над зградом како би се створиле претпоставке за рјешавање питања тачног евидентирања вриједности објекта у пословним књигама.

5.3. Преглед динамике упошљавања

У 2017. години радни однос у Парламентарној скупштини БиХ засновало је 16 особа од којих седам на неодређено (пет државних службеника и два упосленика), а девет на одређено радно вријеме. Пријем на неодређено радно вријеме извршен је путем

јавног конкурса за шест упослених особа и екстерног премјештаја за једну особу. Два упосленика (возача) која су примљена у радни однос на неодређено вријеме претходно су остваривали радни однос путем уговора о раду на одређено радно вријеме у Парламентарној скупштини БиХ. За два упослена на одређено вријеме извршен је пријем у радни однос без расписивања јавног огласа, иако су исти претходно били ангажовани путем уговора о дјелу те се не може сматрати да се ради о потреби хитног обављања послова.

Препорука:

Сматрамо како је Парламентарна скупштина БиХ дужна досљедно примјењивати прописе који регулишу подручје упошљавања.

Интерни премјештаји и унапређења: Интерно су премјештене четири особе, од којих су двије премјештене у оквиру истог платног разреда, док је за двије особе извршен интерни премјештај с више на нижу позицију (с коефицијента 4,20 на коефицијент 2,73). Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ, члан (3), став (4) дефинисано је да се државни службеник може, уз лични пристанак или на лични захтјев премјестити и на радно мјесто нижег нивоа. Парламентарна скупштина је рјешења о интерним премјештајима донијела уз сагласност Агенције за државну службу БиХ.

Неплаћено одсуство: Према члану (3) Одлуке о условима за кориштење права на неплаћено одсуство и на рад са скраћеним радним временом (Одлука СМ број 85/13 од 25.04.2013. године), право на неплаћено одсуство по сили закона наступа у случају када је државном службенику, који није руководећи државни службеник, потврђена кандидатура за јавну дужност на коју се бира директно или индиректно, у било којем законодавном или извршном тијелу власти или је именован на положај у било којем законодавном или извршном тијелу власти на било којем нивоу у БиХ. Последица претходно описаних интерних премјештаја с више на нижу позицију је да се тиме државном службенику пружа могућност кориштења неплаћеног одсуства, односно задржавање могућности повратка у институцију послје истека мандата, што је могућност која није дата руководећим државним службеницима. У 2018. години су на неплаћеном одсуству биле укупно три особе.

Препорука:

Сматрамо како би институција која проводи интерне премјештаје и разматра Захтјеве упослених за интерним премјештајима, а посебно на ниже радно мјесто, с више пажње требала размотрити стварне последице обезбјеђивања повратка упослених у институцију након истека мандата.

С обзиром да се Одлуком о условима за кориштење права на неплаћено одсуство и на рад са скраћеним радним временом регулише неплаћено одсуство за државне службенике при чему се изричито наводи да се ради о онима “који нису руководећи државни службеници” мишљења смо како је потребно досљедно примјењивати законске и подзаконске одредбе које регулишу наведено подручје.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Парламентарна скупштина је 9. фебруара 2017. године донијела План набавки за 2017. годину те је исти, према Закону о јавним набавкама, објавила на интернет страници. Током године, План набавки је измијењен два пута, а измјене се углавном односе на капиталне набавке и текуће одржавање. Поступке набавки у текућој години су проводиле четири комисије.

На основу достављеног прегледа реализованих набавки, констатовали смо како је Парламентарна скупштина окончала процедуре набавки према Плану набавки у укупној вриједности од 729.772 КМ. Од овог износа, набавке у вриједности од 297.741 КМ су проведене отвореним поступком, 174.365 КМ конкурентским поступком, 200.000 КМ у складу са Анексом II Дио Б Закона, док су набавке у вриједности од 57.666 КМ проведене директним споразумом. Такође, у текућој години су окончана и четири поступка започета у 2016. години (478.495 КМ). Према презентованим подацима, у 2017. години, након проведених поступака набавки закључено је пет оквирних споразума у укупној вриједности од 550.730 КМ.

У 2017. години су проведени и поступци који нису предвиђени планом набавки и то конкурентски поступак набавке услуга сервисирања хардвера и софтвера (30.000 КМ) и директни споразуми (49.394 КМ). Надаље, током 2017. године започети су поступци који су окончани у наредној години и то три конкурентска поступка предвиђена планом набавки (111.000 КМ) и отворени поступак набавке услуга сервисирања и поправке службених возила¹ који није био предвиђен планом набавки (80.000 КМ).

Наводимо нека општа запажања и слабости уочене током ревизије процеса јавних набавки:

Планом набавки за 2017. годину предвиђено је покретање одређених набавки у мјесецу непосредно пред или након истека рока пуноважности постојећих уговора (услуге интернета, одржавање информационих система, дистрибуција штампе и др.). Осим тога, уочена су одступања у погледу планираних рокова за започињање процедура и стварних датума започињања истих, односно уочен је велики распон од доношења одлука о покретању поступака до објаве обавјештења о набавкама (мај - новембар за авио-карте, јули - октобар за рачунарску опрему, април - новембар за копир-машину и услуге сервисирања копир и факс апарата и др.). Ефикасан систем јавних набавки подразумијева правовремено провођење поступака и осигурање уговора у одговарајућим роковима.

Одређене набавке роба и услуга из текућих издатака (континуиране набавке) су реализоване од постојећих добављача, након истека рока пуноважности уговора, односно продужавани су уговори с постојећим добављачима (нпр. у септембру 2015. године је истекао уговор за набавку тонера и до сачињавања овог Извјештаја није био потписан нови уговор из разлога поништавања поступака, од марта 2016. до маја 2017. године набављане су авио-карте од добављача изабраног у претходном поступку, од јула 2016. до јуна 2017. године нису били потписани уговори за сервисирање хардвера и софтвера, од фебруара 2016. до јуна 2017. године није био потписан уговор за услуге обавезног и каско осигурања возила из разлога отказивања и поништавања поступака). Такође, на крају буџетске године резервисана су средства у износу од 330.537 за капиталне издатке (евидентирани расходи на основу закључених уговора за које ће рачуни бити испостављени у наредној фискалној години), што указује на неблаговремено провођење предметних поступака. Неблаговремено провођење поступака јавних набавки може имати за

последицу довођење у повољнији положај одређених добављача и набавке роба и услуга по неповољнијим условима него је то стање на тржишту.

Интерним актима нису прецизно одређени рокови за поједине фазе у провођењу поступака јавних набавки и носиоци активности. Наведено негативно утиче на могућност контролисања извршења планираних активности и утврђивања евентуалне одговорности за реализацију планова.

Препорука

Потребно је интерним актима одреди носиоце активности и рокове за покретање сваке од активности при провођењу поступака јавних набавки како би се створиле претпоставке за њихово ефикасно провођење.

Надаље, у процесу ревизије је констатовано да није на систематичан начин успостављено праћење реализације уговора, што може имати за последицу пробијање уговорених количина, вриједности уговора и рокова испоруке, односно непоштивање уговорних одредби, а што је у супротности са важећим прописима из подручја јавних набавки. Такође, у процесу ревизије је констатовано да сектори не сачињавају извјештаје о реализацији уговора на начин прописан одредбама члана 35. интерног Правилника о јавним набавкама, услјед чега није сачињен одговарајући збирни извјештај о реализацији уговора.

Препорука

Неопходно је успоставити систематичан начин праћења реализације уговора и обезбиједити досљедно провођење одредаба интерног Правилника о јавним набавкама Парламентарне скупштине у дијелу који дефинише праћење реализације уговора.

Ревидирањем појединих поступака јавних набавки утврдили смо да је приликом набавке рачунарске опреме у текућој, као и претходне године, нису тражене лиценце за Windows оперативни систем, што није у складу са ESA уговором (Enterprise Subscription Agreement), чији је корисник Парламентарна скупштина. Лиценце за Microsoft оперативни систем набављене у складу са ESA уговором искључиво су лиценце за надоградњу (upgrade), и могу се користити само на квалификованом рачунару. Ово значи да само рачунари са квалификованим преинсталираним оперативним системом имају право на Microsoft Windows лиценце за надоградњу у складу са потписаним ESA уговором.

Препорука

Парламентарна скупштина БиХ дужна је да, приликом набавке нове компјутерске опреме, набавља Microsoft Windows OEM Professional лиценце уз компјутере на којима је планирана употреба наведеног оперативног система, чиме се добија могућност искориштења Windows надоградње кроз Enterprise уговор.

7. ОСТАЛО

7.1. Средства за рад клубова

Законом о финансирању политичких странака број 01,02-1-28/12 од 16. новембра 2012. године уређују се начин и услови под којима политичке странке и чланови политичких странака који дјелују у њихово име обезбјеђују средства за рад. Чланом 7. наведеног Закона регулисано је издвајање из државног буџета на начин да се у буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине обезбјеђују средства за финансирање политичких странака, односно коалиција политичких странака и независних кандидата заступљених у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и парламентарних група, односно клубова посланика и делегата у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Укупна средства из става (1) овог чланка не могу прелазити износ од 0,2% буџета БиХ у календарској години. Политичким странкама, односно коалицијама политичких странака, средства из става овог члана дијеле се на начин да се:

- a) 30% средстава дијели једнако свим политичким странкама, односно коалицијама политичких странака које су освојиле мандате,
- b) 60% средстава дијели према броју посланичких, односно делегатских мандата, које свака политичка странка, коалиција политичких странака, односно независни кандидат има у тренутку додјеле мандата,
- c) 10% од укупног износа распоређује парламентарним групама сразмјерно броју представничких, односно делегатских мјеста која припадају мање заступљеном сполу.

Парламентарне групе, односно клубови посланика и делегата и независни кандидати у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине судјелују у расподјели средстава из става (3) тачка б) овог члана према броју представничких, односно делегатских мандата у домовима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине БиХ је 30.05.2013. године донијела Одлуку о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета БиХ. Наведеном Одлуком се уређују питања контроле трошења средстава и друга финансијска питања у вези с проведбом Закона о финансирању политичких странака. При изради пројекције буџета Парламентарне скупштине БиХ предвиђено је да сви клубови-предсједавајући клубова, парламентарне групе и независни кандидати ураде пројекцију расподјеле средстава по потребама и да су обавезни придржавати се плана трошења припадајућих средстава.

Одлуком је предвиђено да све процедуре и детаљнију документацију за плаћање трошкова из члана (3) прописује Заједничка комисија за административне послове.

У новембру 2016. године (24.11.2016. године) Заједничка комисија за административне послове донијела је Процедуре за примјену члана (3) Одлуке о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ којом је детаљније регулисана намјена трошења средстава за све врсте набројених трошкова: путне трошкове у земљи и иностранству, трошкови употребе властитог возила, трошкови набавке потрошног материјала, трошкови репрезентације, накнаде особама које обављају техничке и друге повремене послове, пријенос средстава на трансакцијски рачун централе политичке странке, трошкови судјеловања у друштвено одговорним активностима, итд.

Према подацима о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ за 2017. годину укупно је издвојен износ од 950.000 КМ: 285.000 КМ за политичке странке и коалиције (30 % за странку), 570.000 КМ (60% по посланику или делегату) и 95.000 КМ за мање заступљени пол (жене) .

У табели 3. дат је преглед средстава која су дозначена политичким странкама/клубовима који партиципирају у раду Парламентарне скупштине

Преглед дозначених новчаних средстава за клубове/странке

Табела 3.

Ред. бр.	Назив клуба/странке	Укупно утрошена средства у 2016. години	Утрошено у 2016. год.		Укупно утрошена средства у 2017. години	Утрошено у 2017. год.		И
			За рад клуба	Пријенос на странку		За рад клуба	Пријенос на странку	
	ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ							
1	СДА БиХ	131.466,94	34.216,94	97.250,00	131.205,59	28.455,59	102.750,00	
2	СНСД	125.779,09	78.278,09	47.500,00	99.565,79	75.815,79	23.750,00	
3	СДС	115.352,08	45.590,58	69.761,50	139.037,43	45.987,43	93.050,00	1
4	ХДЗ БиХ	121.195,12	73.696,12	47.500,00	120.771,27	73.271,27	47.500,00	
5	СББ БиХ-Фахрудин Радончић	63.450,98	638,48	62.812,50	63.265,37	1.515,37	61.750,00	
6	ДФ-Жељко Комшић	97.441,73	54.891,73	42.550,00	97.427,34	46.877,34	50.550,00	
7	СДП БиХ	53.451,93	13.201,93	40.250,00	53.598,81	16.048,81	37.550,00	1
8	БПС-Сефер Халиловић	33.701,30	51,30	33.650,00	33.741,80	11,80	33.730,00	1
9	А-СДА	33.674,51	7.024,51	26.650,00	33.750,00	0,00	33.750,00	1
	ДОМ НАРОДА							
10	Клуб делегата српског народа	49.793,95	35.193,95	14.600,00	49.744,98	35.244,98	14.500,00	
11	Клуб делегата бошњачког народа	49.888,44	8.888,44	41.000,00	49.675,24	6.775,24	42.900,00	
12	Клуб делегата хрватског народа	65.749,12	55.049,12	10.700,00	65.744,18	45.794,18	19.950,00	
	УКУПНО УТРОШЕНА СРЕДСТВА	940.945,19	406.721,19	534.224,00	937.527,80	375.797,80	561.730,00	1

Услуге репрезентације: С 31.12.2017. године извршење на конту репрезентације износи 46.547 КМ. Као и претходних година, на рачунима трошкова екстерне репрезентације не уписује се повод настанка трошка.

Иако су у новембру 2016. године донесене процедуре за примјену члана 3. Одлуке о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ од 30.05.2013. године којима је предвиђено да на почетку мандата корисник донесе одлуку о мјесечној висини интерне и екстерне репрезентације, да се на полеђини рачуна екстерне репрезентације наводи сврха насталог трошка и сл.,

исте се у пракси још увијек не примјењују код правдања трошкова репрезентације који се реализују на терет средстава клубова.

Уговори о дјелу: У 2017. години за уговоре о дјелу за Клубове посланика и делегата утрошено је 139.400 КМ за ангажман 22 извршиоца. Исплаћени износи уговора о дјелу крећу се у распону од 300 КМ до 2.500 КМ. Исти су закључени за обављање послова возача, административно-техничких сарадника, административно-техничких секретара, консултантске услуге и сл., а према потребама Клубова. Закључивање уговора и избор особља је у потпуној надлежности Клубова. Један дио уговора о дјелу се односи на секретаре клубова народа. Наведене уговоре о дјелу закључују председавајући клубова. Пракса ангажовања одређеног броја особа путем уговора о дјелу које су у радном односу у Парламентарној скупштини на истим или сличним пословима настављена је и у 2017. години.

Издаци посланицима и делегатима за рад у изборној јединици: Процедурама за примјену члана 3. Одлуке о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ од 24.11.2016. године потписаним од стране председавајућег Заједничке комисије за административне послове дефинисани су трошкови учешћа у друштвено одговорним активностима и трошкови за остваривање циљева утврђених програмима и статутима политичких странака. С 31.12.2017. године посланицима и делегатима за рад у изборној бази исплаћено је 124.452 КМ. Средства се уплаћују тромјесечно (на крају сваког квартала) на трансакцијски рачун централе политичке странке или на рачун изабраног независног заступника односно изасланика.

Остале неспоменуте услуге и даџбине: На конту осталих неспоменутих услуга и даџбина књижен је износ од 581.411 КМ од којих се 561.730 КМ односи се на пријенос средстава на рачун политичке странке. Преостали износ од 19.681 КМ односи се на средстава за трошкове учешћа у друштвено одговорним активностима. Одлуком није детаљно регулисано које су то друштвено одговорне активности за које се средства издвајају. Секретар Заједничке службе на крају сваког квартала даје налог за уплату средстава на трансакцијски рачун централа свих политичких странака.

Проблематика посланика који су иступили из странке: Такође смо уочили да је одређен број посланика формирао Независни блок те упutio молбу да им се према члану 18. Пословника Представничког дома обезбиједи право на кориштење финансија за рад клуба као и друга материјално-техничка права осигурана и свим осталим клубовима посланика у Представничком дому. Председавајући Заједничке комисије за административне послове донио је одлуку којом се молба заступника одбија као неоснована образлажући одлуку чињеницама да су наведене особе на Општим изборима 2014. године судјеловали као чланови странке из које су накнадно иступили те да је чланом 3. став 4. Одлуке о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ речено да, ако у току мандата посланик или делегат иступи из политичке странке, односно коалиције политичких странака, клуба или парламентарне групе, истом не припада право на расподјелу средстава по овој одлуци.

Општа препорука за рад клубова:

Сматрамо како је потребно уложити додатне напоре да се донесене Процедуре за примјену члана (3) Одлуке о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ почну примјењивати у цијелости, како би начин правдања и документирања

намјенске потрошње средстава клубова постао јасан, недвосмислен и транспарентан.

7.2. Судски спорови

Овом приликом желимо указати на проблем нереализовања одлука Уставног суда БиХ од стране Парламентарне скупштине, што за посљедицу има многобројне судске спорове од стране институција БиХ (Суд БиХ, Тужилаштво БиХ, ВСТС). Уставни суд БиХ је Одлуком о допуствости и меритуму од 30.1.2013. године и 28.3.2014. године¹ наложио Парламентарној скупштини да, најкасније у року 6 мјесеци од дана достављања Одлуке, усклади Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ гледе накнада на име трошкова пријевоза, топлог оброка, смјештаја и одвојеног живота. Рок за извршење Одлуке Парламентарној скупштини је истекао 27. августа 2013. године, те је Уставни суд БиХ крајем 2013. године прослиједио Тужилаштву БиХ рјешење којим се утврђује да Парламентарна скупштина није у року извршила Одлуку Уставног суда. До завршетка ревизије наведена Одлука Уставног суда није извршена, што за посљедицу има бројне судске спорове које покрећу судије, тужиоци и стручно особље, те исплату значајних додатних средстава на терет буџета институција БиХ (напомињемо како је било неколико покушаја усвајања измјена споменутог закона, али до истог није дошло).

Према подацима из Извјешћа о раду Правобранилаштва БиХ за 2017. годину (исто је достављено Парламентарној скупштини 6.4.2018. године) наводи се податак како су само у током 2017. године изгубљена 33 предмета који се односе на накнаду штете на име топлог оброка, пријевоза, регреса и одвојеног живота у вриједности од 2.034.275,21 КМ у којима су тужиоци били судије и тужиоци Суда и Тужилаштва БиХ као и стручно особље ових институција и Високог судског и тужилачког савјета БиХ (напомињемо како су тенденција покретања судских спорова и с њима повезани финансијски ефекти и даље присутни). Надаље, Савјет министара БиХ је донио Закључак број 05-07-1-188-8/18 од 30.1.2018. године, у ком сугерише постизање судских и извансудских нагодби, под условом да су испуњени законски услови за кориштење наведених института. За дефинисање процедура закључења извансудске нагодбе задужују се Правобранилаштво БиХ, Министарство финансија и трезора и правосудне институције на нивоу БиХ. До окончања ревизијског циклуса нисмо уочили било какве конкретне резултате по питању реализације споменутог Закључака.

Нерјешавањем овог питања, тј. реализације Одлуке уставног суда, увијек остаје отворен проблем подношења нових тужби наведених особа из предметног основа, а које ће неминовно бити прихваћене и тиме додатно оптерећен буџет институција БиХ по овој основи.

Препорука:

Потребно је приступити рјешавању овог проблема у циљу спречавања даљњих негативних ефеката по буџет институција БиХ.

8. КОМЕНТАРИ

Парламентарна скупштина је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2017. У коментарима су наведена одређена неслагања и додатна образложења, на дате налазе ревизора, и то: Телефонске и поштанске услуге, Биланс стања – Средства у припреми, Накнаде за пријевоз на посао и с посла и Јавне набавке, док су за одређени број препорука презентирани информације о предузетим активностима у 2018. години. Наведена образложења и коментаре на дио налаза нисмо могли прихватити јер нису дана адекватна образложења нити је приложена релевантна документација која би утицала на измјене налаза у Извјештају. Детаљно појашњење коментара који нису прихваћени (и дијелова који су прихваћени) дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији, који је достављен руководству Парламентарне скупштине уз коначан Извјештај о ревизији за 2017. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Чланови тима за
финансијску ревизију**

Мирсада Сијамић, с.р.

Осман Паћука, с.р.

Ивана Јурчевић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и
контролу квалитета
финансијске ревизије**

Драгољуб Ковинчић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2017. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2017. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2017. годину

Назив институције: ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БИХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	15.591.000	0	15.591.000	14.528.708	93
Бруто плате и накнаде	9.989.000		9.989.000	9.813.410	98
Накнаде трошкова запослених	1.735.000		1.735.000	1.585.699	91
Путни трошкови	971.000		971.000	744.197	77
Издаци телефонских и пошт.услуга	202.000		202.000	131.752	65
Издаци за енергију и ком. услуге			0		
Набавка материјала	102.000		102.000	84.398	83
Издаци за усл. пријезова и горива	100.000		100.000	58.814	59
Унајмљивање имовине и опреме			0		
Издаци за текуће одржавање	127.000		127.000	68.730	54
Издаци за осигурање	32.000		32.000	16.794	52
Уговорене и друге посебне услуге	2.333.000		2.333.000	2.024.914	87
2. Капитални издаци	450.000	0	450.000	399.147	89
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	450.000		450.000	399.147	89
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвест.одржавање			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	33.001	9.138	42.138	34.141	81
Финансирање трошкова правног савјетника ДФАЦ	33.001	9.138	42.138	34.141	81
Укупно (1+2+3+4+5)	16.074.001	9.138	16.083.138	14.961.996	93

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 14.03.2018. године.

Секретар Заједничке
службе:

Кенан Вехабовић

Биланс стања на дан 31.12.2017. године

Назив институције: ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БиХ

Табела II

Опис	31.12.2016.	31.12.2017.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	8.942	11.257	126
Новчана средства	5.251	909	17
Краткорочна потраживања	3.691	10.348	280
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	12.435.689	12.179.077	98
Стална средства	17.010.574	17.465.398	103
Исправка вриједности	4.574.885	5.286.321	116
Неотписана вриједност сталних средстава			
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	12.444.631	12.190.334	98
3. Краткорочне обавезе и разграничења	1.550.179	1.688.551	109
Краткорочне текуће обавезе	393.732	318.001	81
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	938.406	957.691	102
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	218.041	412.859	189
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	12.435.689	12.179.077	98
Извори средстава	12.435.689	12.179.077	98
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	13.985.868	13.867.628	99

Руководство је Биланцу стања одобрило дана 14.03.2018. 2018. године.

Секретар Заједничке службе:
Кенан Вехабовић

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања којег ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Парламент) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2017. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број: 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину (Службени гласник БиХ број 94/16) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Парламента.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, 14.03.2018.

Секретар Заједничке службе

Кенан Вехабовић

